

U cilju jednoobrazne primene propisa Uprava carina donosi objašnjenje za

POSEBAN POSTUPAK SA EKSPRESNIM POŠILJKAMA

Odredbama čl. 519. do 523. Uredbe o carinski dozvoljenom postupanju s robom ("Sl. glasnik RS", br. 93/2010 - dalje: Uredba) propisan je poseban postupak sa ekspresnim pošiljkama.

1. Kriterijumi za odobrenje posebnog postupka sa ekspresnim pošiljkama

Prilikom odlučivanja o opravdanosti Zahteva za odobrenje posebnog postupka sa ekspresnim pošiljkama, carinarnice će imati u vidu sledeće kriterijume:

- 1.1. **Da je osnovna delatnost pravnog lica koje je podnelo zahtev ekspresni prenos i uručenje poštanskih pošiljaka (poštanski operator);**
- 1.2. Da poseduje sertifikat za kvalifikovani elektronski potpis;
- 1.3. Da redovno izmiruje carinski dug, kao i da nema neizmirenih dospelih obaveza po osnovu carinskog duga;
- 1.4. Da nije u postupku stečaja ili likvidacije;
- 1.5. Da poseduje adekvatno obezbeđenje;
- 1.6. Da u poslednje dve godine nije počinio ozbiljan ili ponovljen prekršaj carinskih propisa;
- 1.7. Da je držalac javnog carinskog skladišta;
- 1.8. Da omogući adekvatne mere obezbeđenja, a pre svega omogući zabranu pristupa neovlašćenim licima do prostorija, opreme, vozila, kao i dokumenata i pošiljaka;
- 1.9. Da omogući adekvatne mere zaštite elektronskih dokumenata;
- 1.10. Da carinskim organima za potrebe kontrole omogući fizički i elektronski pristup do svoje carinske dokumentacije i evidencije.

2. Podnošenje zahteva i postupak izdavanja Odobrenja za poseban postupak sa ekspresnim pošiljkama

2.1. Podnošenje zahteva

U postupku po zahtevu za izdavanje Odobrenja za poseban postupak sa ekspresnim pošiljkama primenjuju se odredbe člana 11. Carinskog zakona ("Sl. glasnik RS", br. 18/2010).

Zahtev se podnosi **carinarnici kojoj pripada organizaciona jedinica nadležna za obavljanje posebnog postupka sa ekspresnim pošiljkama.**

2.2. Postupak po zahtevu

Po prijemu zahteva carinarnica, ukoliko je isti uredan, vrši provere ispunjenosti uslova navedenih u tački 1. ovog objašnjenja, kao i o tome da li je predložena organizaciona jedinica kadrovski i tehnički osposobljena za sprovođenje postupka sa ekspresnim pošiljkama.

2.3. Donošenje Odobrenja

Carinarnica proverom navedenih kriterijuma odlučuje o zahtevu i to najkasnije u roku od 60 dana od dana prijema urednog zahteva. Odobrenje mora da sadrži obavezno sledeće podatke:

- Podatke o nosiocu odobrenja: pun naziv, adresu, PIB i odgovorno lice;
- Organizacionu jedinicu nadležnu za obavljanje posebnog postupka sa ekspresnim pošiljkama;
- Oblik i način polaganja obezbeđenja.

2.4. Izmene, dopune i ukidanje Odobrenja

Nosilac Odobrenja je obavezan da pismeno obavesti carinarnicu koja je donela Odobrenje o svim okolnostima koje nastanu nakon donošenja Odobrenja, a koje utiču na njegovu izmenu, dopunu ili dalju primenu.

Odobrenje se može poništiti, ukinuti ili izmeniti u skladu sa čl. 14. i 15. Carinskog zakona.

3. Poseban postupak sa ekspresnim pošiljkama

U skladu sa odredbama člana 519. stav 5. Uredbe, a radi ubrzanja postupka sa ekspresnim pošiljkama, operator može carinskom organu da najavi prispeće pošiljke.

S tim u vezi, operator svakog radnog dana i to dva časa pre prispeća prevoznog sredstva, a najkasnije dva časa pre završetka redovnog radnog vremena organizacione jedinice iz Odobrenja, podnosi najavni manifest pošiljki za robu koja će biti dopremljena tog dana. Najavni manifest od podataka mora da sadrži najmanje: broj i datum leta, broj glavnog tovarnog lista, brojeve kućnih tovarnih listova, primaoca robe, trgovački naziv robe, broj koleta, bruto masu, vrednost robe, zemlju otpreme i osnov za carinsko postupanje.

U skladu sa članom 520. Uredbe, pošiljke u manifestu su razvrstane po sledećem rasporedu:

1. prva grupa su pošiljke koje sadrže predmete koje služe ličnim potrebama (lični prtljag), pošiljke male vrednosti koje besplatno primaju domaći i strani državljani od fizičkih lica iz inostranstva, pod uslovom da te pošiljke nisu komercijalne prirode, pošiljke koje primaju iz inostranstva domaći i strani državljani na lekove za ličnu upotrebu, pošiljke male vrednosti, nekomercijalne prirode na koje se ne plaćaju uvozne dažbine;

2. druga grupa su pošiljke koje sadrže reklamni materijal i uzorke koji se besplatno primaju iz inostranstva;

3. treća grupa su pošiljke za koje može nastati carinski dug, a koje ne podležu merama komercijalne politike;

4. četvrta grupa su pošiljke koje sadrže robu koja podleže merama komercijalne politike ili robu koja se privremeno uvozi.

4. Postupak pre ulaska robe u carinsko područje

Pre ulaska robe u carinsko područje, obaveza je nosioca Odobrenja da elektronski dostavi najavni manifest, sa skeniranim fakturama, nadležnoj carinskoj ispostavi. Angažovani carinski službenik vrši verifikaciju najavnog manifesta i po potrebi zabeležkom sugeriše poštanskom operatoru promenu statusa pojedinih pošiljki, tj. prebacivanje iz grupe u grupu, eventualno traži dodatno objašnjenje o robi i ostalo. **Takođe carinski službenik na osnovu principa upravljanja rizikom na najavnom manifestu označava pošiljke koje su određene za fizički pregled i to samo za prve dve grupe pošiljki. Ovako verifikovani i označeni najavni manifest elektronski se vraća nosiocu Odobrenja.**

U skladu sa tako izvršenim ažuriranjem podnosi se sažeta deklaracija, s tim što svaka od navedenih grupa pošiljki predstavlja jedno naimenovanje sažete deklaracije. Prvo naimenovanje su pošiljke iz člana 520. stav 2. tačka 1) Uredbe, drugo naimenovanje su pošiljke iz člana 520. stav 2. tačka 2) Uredbe, treće naimenovanje su pošiljke iz člana 520. stav 2. tačka 3) Uredbe i četvrto naimenovanje su pošiljke iz člana 520. stav 2. tačka 4) Uredbe.

Potom se odmah za pošiljke iz treće grupe može postupiti shodno aktu Uprave carina br. 148-11-483-01-92/2011 od 4.4.2011. godine, to jest elektronski proslediti deklaracije za sprovođenje zahtevanih carinskih postupaka sa robom iz ove grupe.

Pošiljke koje nisu označene za pregled, a po prispeću istih, operator stavlja u slobodan promet. Ukoliko postoji potreba za pisanim dokumentom za potrebe operatora ili uvoznika, operator može štampati deklaraciju iz svog informacionog sistema.

5. Postupak sa robom nakon ulaska na carinsko područje

Poštanski operator vrši prijem robe u carinsko javno skladište i na osnovu prethodne odluke carinskog službenika vrši sortiranje robe.

Poštanski operator sačinjava spisak roba koje su bile na najavnom manifestu, a nisu prispele, kao i sve one pošiljke koje su prispele, a nisu bile na najavnom manifestu. **Carinski službenik pregleda spisak nenajavljenih pošiljki i svrstava ih u četvrtu grupu.**

Za pošiljke iz **1. i 2. grupe** podnose se zahtevi za oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina. Carinski službenik vrši pregled selektovanih pošiljki i donosi odgovarajuće rešenje u skraćenom postupku, zabeležkom na samom zahtevu. Zatim se vrši razduženje sažete deklaracije. Za robu iz ovih grupa za čije je puštanje u slobodan promet potrebno pribavljanje posebne saglasnosti, uverenje ili dozvole, razduženja se vrše tek po pribavljanju takve saglasnosti odnosno odobrenja.

Kontrola pošiljaka iz treće grupe koje su označene na najavnom manifestu vrši se u skladu sa članom 93. Carinskog zakona. O nalazu kontrole prihvaćene deklaracije carinski službenik koji je vršio kontrolu sačinjava zapisnik. Ako nađeno stanje robe ne odgovara podacima u deklaraciji, kao i ostalim priloženim ispravama, na osnovu sačinjenog zapisnika izvršiće se izmena prihvaćenih carinskih isprava, nakon čega se postupak okončava.

Za pošiljke iz treće grupe, koje su bile na najavnom manifestu, a koje nisu prispele ili su delimično prispele, primenjuju se odredbe Carinskog zakona i Uredbe kojima je propisan postupak izmene, dopune i poništenje carinskih deklaracija.

Nad robom iz **4. grupe** sprovodi se redovan carinski postupak podnošenjem deklaracije sa svim propisanim ispravama.

6. Podnošenje i kontrola dopunske deklaracije

U skladu sa članom 521. Uredbe, operator je dužan da istoga dana kada je roba prispela na carinsko područje i to dva časa pre završetka redovnog radnog vremena, a najkasnije sledeći radni dan, podnese **dopunsku** deklaraciju nadležnoj carinskoj ispostavi za **treću** grupu pošiljaka. Dopunska deklaracija je ona uvozna deklaracija po kojoj je roba već puštena, a koju operator dostavlja nadležnoj carinskoj ispostavi.

Carinski organ po dopunskoj deklaraciji izdaje jedan obračun uvoznih dažbina na ime operatora i to po carinskoj stopi koja odgovara sadržaju svake pošiljke pojedinačno.

U skladu sa članom 519. stav 4. Uredbe, postupak sa ekspresnim pošiljkama je *hitan*.

Poseban postupak sa ekspresnim pošiljkama primenjivaće se kada se stvore neophodni informatički uslovi, o čemu će obaveštenje dati nadležni sektor Uprave carina - Sektor za informacione tehnologije, od kada će prestati primena akta Uprave carina 01/1.3 br. D-5630/1 od 24.3.2006. godine."

(Objašnjenje Uprave carina, br. 148-03-030-05-4/2012 od 23.2.2012. godine)